

ZIWA LA MOTO NA
MAUTI YA PILI

RAY FOUCHER

Ziwa la Moto na Mauti ya Pili

Na Ray Foucher, Machi 2021

<https://characterofGod.org>

Kimechapwa na

Kuhusiana na Usambazaji:

Kitabu hiki kinaweza kugawiwa bure ila, kikiwa hakijabadilishwa chochote katika mfumo wa PDF

Isipokuwa imeonyeshwaa vinginevyo, Picha zote zimetoka *stock.adobe.com*

Yaliyomo

Utangulizi.....	4
Kwanza, Kifo cha Kwanza katika Ujio wa Pili	5
Mateso ya Kihisia ya Waliopotea.....	6
Je! Ni Nini Asili ya Mateso?.....	7
Mwisho wa milenia.....	9
Ziwa la Moto	10
Moto kama Ishara.....	13
Kuwala	17
Nyama ya Mwili wao itaharibika	19
Upendo wa Mungu Umefunuliwa Zaidi	24
Uzoefu wa Waliopotea katika Ziwa la Moto.....	27
Je, Unaweza Kusimama Mbele za Mungu Bila Kuhisi “Joto” Fulani?.....	30
Moto kutoka kwa Mungu?	32
Ukweli Uliopotoshwa Zaidi	33
Moto Ulao kwa Waliookolewa	34
Baadhi ya Vidokezo kutoka kwenye Kiebrania	35
Mauti ya Pili na Tabia ya Mungu.....	37
Muhtasari	42

Utangulizi

Sisi sote tunafahamu kuhusu maisha yetu wenyewe; kifo, kama kodi, ni uhakika. Waumini wa Biblia, ingawa, wanaona tumaini katika ufufuo wa uzima wa milele katika Ujio wa Pili wa Yesu Kristo. Lakini kifo, kifo cha kwanza, sio mwisho kwa wale waliopotea. Pia kutakuwa na ufufuo wa waliopotea, ufufuo wa pili, baada ya Milenia, utakaofuatwa na hukumu ya mwisho na Kifo cha Pili ambacho ni cha milele. Somo hili litaangalia Kifo hiki cha Pili ili kubainisha, kutoka katika Biblia, jinsi kinavyotokea. Pia litazingatia Ziwa la Moto ambalo Ufunuo unalinganisha na Mauti ya Pili (Ufunuo 20:14). Wasomaji wengi watagundua kwamba kuna tofauti kubwa kutoka kwa yale ambayo wamefundishwa. Kila jaribio hufanywa kuruhusu Biblia ijieleze yenyewe. Fikiria hili kama maoni ya pili kuhusu Kifo cha Pili na tafadhali lifikirie kwa maombi.

Hapa kuna aya inayohusishwa sana na sababu ya Kifo cha Pili:

*“Wakapanda juu ya upana wa nchi, wakaizingira kambi ya watakatifu, na mji huo uliependwa. **Moto ukashuka kutoka mbinguni, ukawala.**” (Ufunuo 20:9)*

Kwa mtu ambaye angependa kuishi milele, mada ya kifo cha pili inaweza kuwa ya kutisha. Kifo cha pili kinamaanisha kuangamizwa kwa mwisho kwa waliopotea; Wataacha kuwepo, hawataishi tena na kukosa juu ya uzima wa milele ambao, kuhusiana na maisha mafupi duniani, ni kila kitu. Ikilinganishwa na Uzima wa Milele Wetu wa dunia ni muhimu isipokuwa kwamba wakati huo tunaamua ikiwa tunapata uzima wa milele. Jambo muhimu zaidi katika maisha haya ni uchaguzi unaofanya kuhusu wakati ujao.

Kabla ya kwenda kwenye hali ya pili ya kifo, hebu tuchunguze kinachotokea wakati wa pili unaohusisha kifo cha kwanza. Labda tunaweza kujifunza kitu ambacho kitasaidia kuelewa kifo cha pili.

Kwanza, Kifo cha Kwanza katika Ujio wa Pili

Hapa kuna aya inayozungumzia kitakachotokea wakati huo:

*“Wakiiambia milima na miamba, Tuangukieni, tusitirini, mbele za uso wake yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na hasira ya Mwana-Kondoo.”
(Ufunuo wa Yohana 6:16)*

Kwa nini waliopotea wataita milima na miamba iwaangukie? Wataogopa “ghadhabu ya Mwana-Kondoo” kwa sababu ya maumivu ya kiakili ambayo ingewaletia. Inaonekana watakuwa na hofu zaidi ya hilo kuliko kukandamizwa kimwili na kuuawa na mawe yanayoanguka. Haiwezekani kwamba wote kwa hakika wangezungeza maneno kamili waliyoandikiwa katika aya hiyo; badala yake, maneno hayo yanaeleza hali yao ya kiakili na matarajio yao wanapotambua kwamba mwisho wa dunia umekuja. Miito ya miamba na milima kuwafunika inatokana na hisia zenye uchungu sana za majuto, aibu na woga kwa maneno yao na giza la tabia zao.

Kazuri sana, huh?

Uchungu huu wa kiakili unaakisiwa kwa kiasi fulani katika uzoefu wa Yesu msalabani. Ni nini kilimletea mateso zaidi - majeraha ya kimwili au uchungu wa akili?

Alisema nini pale msalabani? Je ilikuwa!

“Baba, kwa nini ninateswa sana?”

au

“... kwa nini umeniacha?” (Mathayo 27:46)

Hii inatoa taswira ya kiwango cha uchungu cha kimwili na kiakili katika uzoefu wa Yesu. Itakuwa sawa kwa kiasi fulani katika kesi za wale ambao wamekataa wokovu.

Mateso ya Kihisia ya Waliopotea

Hapa kuna aya inayoelezea kitakachotokea kwa waliopotea:

*“yeye naye atakunywa katika mvinyo ya ghadhabu ya Mungu iliyotengenezwa, pasipo kuchanganywa na maji, katika kikombe cha hasira yake; naye atateswa kwa moto na kiberiti mbele ya malaika watakatifu, na **mbele za Mwana-Kondoo.**” (Ufunuo wa Yohana 14:10)*

Hii inaweza kuwa inarejelea mateso katika Ujio wa Pili na mateso yaliyopatikana mwishoni mwa Milenia (kimsingi ni Ujio wa Tatu). Yote mawili yanatokea wakati ujao ambapo jumbe za Ufunuo 14 zinatolewa. Mwana-Kondoo na malaika bila shaka wote wapo katika matukio yote mawili.

Ni muhimu kutambua kwamba idadi ya waliopotea ambayo itakuwepo wakati wa ujio wa mara ya pili iliyorejelewa hapo juu katika ufunuo 6:16 itakuwa ndogo ikilinganishwa na hesabu ya wasiookolewa wa nyakati zote ambao watafufuliwa

kwenye ufufuo wa pili mwishoni mwa milenia na ambao watakuwepo kwenye tukio la hukumu la kiti kikubwa cheupe cha ufunuo 20. Mateso yatakuwa makali hata Zaidi kwenye mwisho wa milenia ambapo waliopotea wataona Yerusalemu Mpya, Makao ya waliokombolewa, na kutambua kwamba kwa uchaguzi wao wenyewe, wamepoteza uzima wa milele.

Ukipoteza uzima wa milele, unapoteza kila kitu

Je! Ni Nini Asili ya Mateso?

Neno lililotafsiriwa kama “kuteswa” katika Ufunuo 14:10 linatokana na kitenzi cha Kigiriki “basanizo” (Tazama Strong's Concordance #G928). Hapa kuna mifano ya matumizi yake:

“Nao wakaao juu ya nchi watafurahi juu yao, na kushangilia, na kupelekeana zawadi; kwa sababu manabii hawa wawili waliwatesa (Strong's G928) wale wakaao juu ya nchi.” (Ufunuo 11:10)

Yaelekea kwamba mateso kutoka kwa manabii hao wawili ni mateso zaidi ya dhamiri kwa sababu ya ukweli unaotolewa kuliko mateso ya kimwili yoyote. (Ishara ya moto itaelezewa baadaye katika utafiti huu.)

“(Kwa maana yule mwenye haki akikaa kati yao, kwa kuona na kusikia, aliisumbua [Strong's G928] nafsi yake ya haki siku baada ya siku kwa matendo yao ya uasi;)” (2 Petro 2:8)

“Yule mtu mwadilifu” alikuwa Lutu, na mstari huo unaeleza (kwa kutumia neno lile lile “basanizo”) itikio lake kwa uovu wa watu wa Sodoma.

“Lakini ile meli ilikuwa imefika katikati ya bahari, ikitupwa [Strong's G928] kwa mawimbi; kwa maana upepo ulikuwa wa mbisho.” (Mathayo 14:24)

Mathayo anasema meli “ilitupwa” (kutoka kwa neno lile lile la asili) lakini ni wakaaji wa meli “walioteswa;” kuhisi uchungu wa akili kwa sababu ya kutarajia kwamba wanaweza kufa katika dhoruba. Marko anaelezea zaidi kama vile wanafunzi ndio waliteswa tena kwa kutumia neno lile lile la asili:

“Na akawaona wakifanya kazi kwa bidii [G928] katika kupiga makasia; kwa maana upepo ulikuwa unawakabili, hata yapata zamu ya nne ya usiku akawajia, akienda kwa miguu juu ya bahari, akitaka kuwapita.” (Marko 6:48)

Ufafanuzi wa kwanza wa basanizo [G928] ni:

“Kupima (madini) kwa touchstone, ambalo ni jiwe jeusi la silisia linalotumiwa kupima usafi wa dhahabu au fedha kwa rangi ya mchirizi unaotolewa juu yake kwa kupaka kwa aidha chuma.” (Kamusi ya Kigiriki ya Biblia ya Mtandaoni)

Fikiria “dhahabu iliyosafishwa kwa moto.” “Mateso” haya yanaweza kuzingatiwa kama utumiaji wa touchstone. Ni mtihani, tathmini ya tabia au kufaa kwa mbinguni. Hasa ni ufunuo kwa waliopotea wenyewe (Mungu tayari anajua hali yao na hatima) ya hukumu yao kama matokeo ya dhambi zao.¹

Je, unaweza kufikiria kuwa katika hali hiyo na kuelewa kwamba umetupilia mbali uzima wa milele kwa sababu ya maamuzi ambayo umefanya? Majuto na uchungu wa kiakili ungekuwa mwingi sana.

Kupoteza uzima wa milele kutakuwa kama shimo jeusi. Mtu huingia ndani yake - Kifo cha Pili - kutorudi tena; kamwe huwezi kuishi tena

¹ Picha ya jiwe la kugusa lililotumiwa kwa ruhusa, kwa hisani ya <https://VanDijk-Toetsstenen.nl>

Mwisho wa milenia

Mwishoni mwa Milenia, kutakuwa na ufufuo wa pili ambapo waliopotea watafufuliwa ili kupata kile kinachojulikana kama hukumu ya kiti cha enzi kikubwa cheupe (Ufunuo 20:11). Hapa tena kuna mstari unaoeleweka kwa kawaida kuwa unaelezea Kifo cha Pili; maangamizi ya mwisho ya waliopotea:

*“Wakapanda juu ya upana wa nchi, wakaizingira kambi ya watakatifu, na mji huo uliopenywa. **Moto ukashuka kutoka mbinguni, ukawala.**” (Ufunuo wa Yohana 20:9)*

Ni muhimu kutambua kile ambacho Ufunuo 20:9 hufanya na kile ambacho haisemi. Inasema:

- waliopotea (waliofufuliwa katika mstari wa 5)
- walikuja kutoka duniani kote
- kulizunguka jiji takatifu (katika muktadha, Yerusalemu Mpya)
- na waliangamizwa au kuteketezwa
- kwa moto kutoka kwa Mungu (sehemu inayozungumziwa zaidi)
- kutoka mbinguni

Haisemi

- nini kinawasukuma kuja kwenye jiji,
- kitakachotokea kati ya kuuzunguka mji na moto kushuka,
- waliopotea wako katika hali gani wakati moto unashuka

Kwa wazi, inaacha maelezo mengi. Tunahitaji kutambua kwamba wazo kwamba ni moto wa kimwili unaowaua ni nadharia. Haisemi hivyo - inaweza tu kuwa ni moto wa utakaso unaoteketeza maiti na mabaki mengine ya dhambi. Ikiwa moto unasababisha kifo au la inaweza tu kuthibitishwa na maandiko mengine.

Nadharia ni hatari – Hufunga akili juu ya chaguo lingine

Inafurahisha kwamba maandishi mengi ya kale na tafsiri za kisasa za Biblia hazina maneno “kutoka kwa Mungu” katika Ufunuo 20:9.

“Moto ulishuka kutoka mbinguni (maneno 'kutoka kwa Mungu' yana mamlaka yenye shaka) na kuwaangamiza.” (Maoni ya Ellicott kwa Wasomaji wa Kiingereza)

Huu hapa ni mfano kutoka kwa mojawapo ya Biblia nyingi za kisasa ambazo zimeacha maneno “kutoka kwa Mungu”:

“Wakapanda juu ya uwanda mpana wa nchi, wakaizingira kambi ya watakatifu, na mji ule uliopenywa, na moto ukashuka kutoka mbinguni ukawala.” (Ufunuo 20:9 , New American Standard Bible)

Ziwa la Moto

Hebu tuangalie maandiko zaidi. Aya hii inatoa ufafanuzi wa Mauti ya Pili:

“Mauti na Kuzimu zikatupwa katika lile ziwa la moto. Hii ndiyo mauti ya pili, yaani, hilo ziwa la moto.” (Ufunuo wa Yohana 20:14)

Katika aya hiyo, Ziwa la Moto linalinganishwa na Mauti ya Pili. Kifo ni tukio au uzoefu, na pia si mahali, ni wazi, watu watakuwa mahali fulani wakati hili linapotokea. Vivyo hivyo, “kuzimu” (“hades;” G86) hurejelea hali ya wafu, si mahali pa kuteswa kimwili. (Ona Matendo 2:31, Ufunuo 20:13 na utambue kwamba Luka 16:23 inazungumzwa katika mfano si kufundisha kuhusu mateso ya milele bali kueleza hoja katika mstari wa 31).

Aya hii inatoa maelezo zaidi:

“Bali waoga, na wasioamini, na wachukizao, na wauaji, na wazinzi, na wachawi, na hao waabuduo sanamu, na waongo wote, sehemu yao [Greek: meros, Strong’s G3313] ni katika lile ziwa liwakalo moto na kiberiti; ambayo ndiyo mauti ya pili.” (Ufunuo 21:8)

“Watakuwa na sehemu yao” inaonekana kuashiria kwamba watu hao watahiriki au kupitia uzoefu wa tukio hilo. Ni “kuwa na sehemu yao” sio “kuwa na nafasi yao ndani.”

Ziwa la Moto ni Mauti ya Pili

Kwamba ni uzoefu linaungwa mkono na aya zifuatazo zinazosaidia kufafanua maana ya neno “sehemu.” Maneno yaliyotafsiriwa kutoka “meros” yanaonyeshwa:

“atamkata vipande viwili, na kumwekea fungu lake pamoja na wanafiki; ndiko kutakuwako kilio na kusaga meno.” (Mathayo 24:51)

“Petro akamwambia, Wewe hutanitawadha miguu kamwe. Yesu akamwambia, Kama nisipokutawadha, huna shirika nami.” (Yohana 13:8)

“Basi, mtu asiwahukumu ninyi katika vyakula au vinywaji, au kwa sababu ya sikukuu au mwandamo wa mwezi, au sabato;” (Wakolosai 2:16)

“Kuhusu” au kushiriki. Ona kwamba shauri ni kutoruhusu mtu yeyote akuhukumu kwa kushiriki katika siku takatifu badala ya kutoshiriki katika siku hiyo.

“Huo ndio ufufuo wa kwanza. Heri, na mtakatifu, ni yeye aliye na sehemu katika ufufuo wa kwanza; juu ya hao mauti ya pili haina nguvu; bali watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo, nao watatawala pamoja naye hiyo miaka elfu.” (Ufunuo wa Yohana 20:6)

Neno “sehemu” katika mistari iliyo hapo juu linaonyesha kushiriki au kuhisi jambo fulani (tukio) badala ya kuwa mahali, eneo la kijiografia.

Huu hapa ni ufafanuzi wa neno la asili la Kigiriki kutoka kwenye Biblia ya Mtandaoni:

3313 merov meros mer'-os

kutoka kwenye fomu ya kizamani lakini ya msingi zaidi ya meiromai (kupata kama sehemu au mgao); TDNT-4:594,585; n n

AV-sehemu ya 24, sehemu ya 3, pwani 3, niaba ya 2, heshima 2, misc 9; 43

sehemu

1a) sehemu inayodaiwa au kupewa mtu

1b) kura, hatima

moja ya sehemu kuu za jumla

2a) kwa sehemu, kwa sehemu, kwa kipimo, kwa kiwango fulani, kwa sehemu, kwa sehemu, kibinafsi.

2b) yoyote maalum, kuhusiana na hili, katika suala hili

Maji, katika maandiko ya kinabii, yanaweza kuwa ishara ya watu, hasa makundi makubwa ya watu kama yalivyotumiwa katika kitabu cha Ufunuo. Katika Aya hii, maji yanafananishwa na watu, wengi wao:

“Kisha akaniambia, Yale maji uliyoyaona, hapo aketipo yule kahaba, ni jamaa na makutano na mataifa na lugha.” (Ufunuo wa Yohana 17:15)

Katika mstari huu, “sauti ya umati mkubwa” inatumiwa sambamba na “sauti ya maji mengi” ikionyesha mawasiliano kati yao:

“Nikasikia sauti kama sauti ya makutano mengi, na kama sauti ya maji mengi, na kama sauti ya radi yenye nguvu, ikisema, Haleluya; kwa kuwa Bwana Mungu wetu, Mwenyezi, amemiliki.” (Ufunuo wa Yohana 19:6)

Katika unabii wa Bibilia, “maji” yanaweza kuwakilisha watu

Kwa hiyo “Ziwa la Moto” inaweza tu kuwa njia ya kuelezea idadi kubwa ya watu waliokusanyika pamoja na kupitia (kushiriki) tukio ambalo linahusisha moto kwa namna fulani.

Moto kama Ishara

Moto sio lazima uwe halisi tu. Biblia, hasa kitabu cha Ufunuo, hutumia maneno mengi kwa njia za mfano. Hapa kuna baadhi ya mistari inayotumia neno “moto” kama mfano:

“Kwa sababu hiyo BWANA, Mungu wa majeshi, asema hivi, Kwa sababu mnasema neno hili, tazama, nitafanya maneno yangu katika kinywa chako kuwa moto, na watu hawa kuwa kuni, nao moto utawala.” (Yeremia 5:14)

“Je, neno langu si kama moto? asema Bwana...” (Yeremia 23:29).

“Kutoka juu ametuma moto katika mifupa yangu...” (Maombolezo 1:13).

“Lakini ni nani atakayestahimili siku ya kuja kwake? Au ni nani atakayesimama atakapoonekana yeye? Kwa maana yeye ni mfano wa moto wa mtu asafishaye fedha, ni mfano wa sabuni ya mtu afuaye nguo;” (Malaki 3:2)

“Kweli mimi nawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba; bali yeye ajaye nyuma yangu ana nguvu kuliko mimi, wala sistahili hata kuvichukua viatu vyake; yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.” (Mathayo 3:11)

Haya yalisemwa na Yohana Mbatizaji kwa waaminifu. Hazungumzi kuhusu watu kuzamishwa (maana ya “kubatiza”) katika moto halisi.

“Nimekuja kutupa moto duniani; na ukiwa umekwisha washwa, ni nini nitakalo zaidi?” (Luka 12:49)

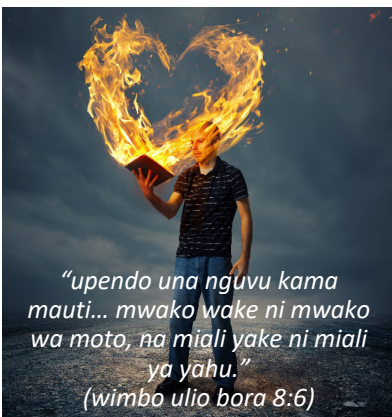
Yesu alikuwa anazungumza kwa njia ya sitiari hapa. Ni lini imewahi kurekodiwa kwamba wakati wa maisha Yake duniani, aliteremsha moto? Wanafunzi Wake walipopendekeza hivyo, aliwakamea:

“Wanafunzi wake Yakobo na Yohana walipoona hayo, walisema, Bwana, wataka tuagize moto ushuke kutoka mbinguni, uwaangamize; [kama Eliya naye alivyofanya]? Akawageukia, akawakanya. [Akasema, Hamjui ni roho ya namna gani mliyo nayo.] Kwa maana Mwana wa Adamu hakuja kuziangamiza roho za watu, bali kuziokoa. Wakaondoka wakaenda mpaka kijiji kingine.” (Luka 9:54-56)

Karipio hili, bila shaka, lilidokeza kwamba kulikuwa na kasoro fulani kwenye roho hiyo, au njia ya kufikiri, ambayo ingechochea hatua hiyo.

Hii ni sawa na Mathayo 10:34-36 ambapo Yesu alisemekana kuleta upanga. Hakuleta upanga halisi lakini ujumbe Alioleta, kwa sababu ya miiitikio ya watu kwake, ulisababisha migawanyiko. Vivyo hivyo, Hakuleta moto lakini kweli alizoshiriki zilileta moto wa mfano katika akili za watu. Hapa kuna aya inayotumia moto kwa njia hiyo:

“Lakini, Adui yako akiwa na njaa, mlishe; akiwa na kiu, mnyweshe; maana ufanyapo hivyo, utampalia makaa ya moto kichwani pake.” (Warumi 12:20)

*“upendo una nguvu kama mauti... mwako wake ni mwako wa moto, na miali yake ni miali ya yahu.”
(wimbo ulio bora 8:6)*

Je, hili linapatana na “wapendeni adui zenu”? Si kama ni moto halisi. Lakini ikiwa ni kusadikisha dhamiri ya mtu na kwa matumaini kuwaelekeza kwa Mungu, basi ni hivyo.

“Maana siku ile itaidhihirisha, kwa kuwa yafunuliwa katika moto; na ule moto wenyewe utaijaribu kazi ya kila mtu, ni ya namna gani.” (1 Wakorintho 3:13)

Moto halisi hauonyeshi kazi halisi, unaiangamiza. Mstari huu unaendana sana na ufafanuzi wa neno “basanizo” kama ilivyotolewa hapo juu (ukurasa wa 8) - njia ya kupima au kudhihirisha ubora. Hapa kuna matumizi zaidi ya mfano ya moto:

“bali kuna kuitazamia hukumu yenye kutisha, na ukali wa moto ulio tayari kuwala wao wapingao.” (Waebrania 10:27)

“Vivyo hivyo ulimi nao ni kiungo kidogo, nao hujivuna majivuno makuu. Angalieni jinsi moto mdogo uwashavyo msitu mkubwa sana.” (Yakobo 3:5)

Moto hapa unazungumzia matokeo ya maneno yanayosemwa, yawe ya wema au mabaya.

“Nao ulimi ni moto; ule ulimwengu wa uovu, ule ulimi, umewekwa katika viungo vyetu, nao ndio uutiao mwili wote unajisi, huuwasha moto mfulizo wa maumbile, nao huwashwa moto na jehanum.” (Yakobo 3:6)

“Dhahabu yenu na fedha yenu zimeingia kutu, na kutu yake itawashuhudia, nayo itakula miili yenu kama moto. Mmejiwekea akiba katika siku za mwisho.” (Yakobo 5:3)

Utajiri ulioweka akiba “utakula mwili wako.” Hiyo inaonekana kuwa sambamba na aya hii:

“Bali kwa kadiri ya ugumu wako, na kwa moyo wako usio na toba, wajiwekea akiba ya hasira kwa siku ile ya hasira na ufunuo wa hukumu ya haki ya Mungu,” (Warumi 2:5)

Hapa kuna matumizi dhahiri zaidi ya ishara ya moto:

“Wapenzi, msione kuwa ni ajabu ule msiba ulio kati yenu, unaowapata kama moto ili kuwajaribu, kana kwamba ni kitu kigeni kiwapatacho.” (1 Petro 4:12)

“Na kwa malaika wa kanisa lililoko Thiatira andika; Haya ndiyo anenayo Mwana wa Mungu, yeye aliye na macho yake kama mwali wa moto, na miguu yake mfano wa shaba iliyosuguliwa sana.” (Ufunuo wa Yohana 2:18)

“Nakupa shauri, ununue kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto, upate kuwa tajiri, na mavazi meupe upate kuvaa, aibu ya uchi wako isionekane, na dawa ya macho ya kujipaka macho yako, upate kuona.” (Ufunuo wa Yohana 3:18)

Hakika 1 Petro 4:12 na Ufunuo 3:18 hazisemi wenye haki watajaribiwa tabia zao kwa moto halisi. Waliopotea pia watapitia jaribio la mwisho la tabia (ingawa inaweza kuwa zaidi ya kuonyesha kwamba chaguo tayari zimefanywa), vile vile inavyoelezwa kuwa inahusisha (pia ni wa kitamathali) moto na watastahimili mateso (“basanizo”) ya akili katika mchakato huo.

“Tena nikaona kitu kama mfano wa bahari ya kioo iliyochangamana na moto, na wale wenye kushinda, watokea kwa yule mnyama, na sanamu yake, na kwa hesabu ya jina lake, walikuwa wamesimama kando-kando ya hiyo bahari ya kioo, wenye vinubi vya Mungu.” (Ufunuo wa Yohana 15:2)

Ni wazi, kutokana na mistari iliyo hapo juu, kwamba “moto” mara nyingi hutumiwa kwa njia ya mfano katika maandiko. Kwa nini moto unaotoka kwa Mungu “kuwala” waliopotea katika Ufunuo 20:9 pia hauwezi kuwa wa mfano? Angalau uwezekano unapaswa kuzingatiwa. Lakini moto wa mfano ungewezaje “kumla” mtu yeyote? Labda tunahitaji kujifunza neno hilo pia.

Nimehisi, katika uzoefu wangu mwenyewe na wengine, kwamba kadiri mtu mwenyewe anavyozidi kukosewa maishani, ndivyo wanavyoelekea zaidi kumwona Mungu kuwa mwenye kuhukumu na kutumia moto katika kuhukumu na kuadhibu. Majadiliano yafuatayo ya moto yanaonekana kuwa yanafaa kabisa hapa:

“Ninaamini, ili kuelewa tafsiri yetu ya Biblia ya Kiingereza, ni lazima tujue jambo fulani kuhusu utamaduni wa watu walioandika Biblia

asilia katika lugha zao za asili. Kiaramu, Kiebrania, na Kigiriki ni lugha za kitamathali za hali ya juu, zenye kujieleza sana, zilizojaa aina nyingi za semi na tamathali za usemi. Desturi za watu wa Kisemitic haswa ni ngeni kwa akili ya Magharibi. Ni lazima tuelewe jinsi walivyotumia neno “moto” ili tuelewe maana ya neno “moto” katika Biblia.

Moto, ni wa kwanza kabisa, ishara ya uungu katika Mashariki ya Kati ya Semitic. Ni ishara ya Yehova Mwenyewe. Kudhihirisha kwa Mungu kwa moto wa kimwili kunaweza kuwa hukumu nzuri kama vile Alipokuja kuweka wakfu Hekalu la Sulemani au hukumu mbaya kama vile Alipowangamiza wana wa Haruni kwa kuleta “moto wa kigeni.” Tukiwa viumbe wepesi wa kuogopa, tuna mwelekeo wa kukaa upande mbaya wa mambo na hivyo kwa kawaida kuhusisha moto wa kimungu na ghadhabu. (Mambo ya Walawi 10:1) Hilo limekuwa kosa zito la kanisa katika muda mwingi wa kuwepo kwake.

Ni jambo la kushangaza kutambua kwamba hukumu sana, kisasi, kisheria, ibada, na kanuni ni, uwezekano wa kuwa na kuona moto kama adhabu ya Mungu. Wana wakati mgumu kuona moto kama ishara nzuri ya Mungu. Kwa maana hii, moto huwa na maana ya kuzimu, ziwa la moto, na adhabu ya milele. Kwa upande mwingine, mwenye upendo, upole, na mwenye huruma amekuwa, uwezekano wa kuona moto kama ishara ya upendo, bidii, na utakatifu. Wao ni “moto kwa Mungu” ni maneno yaliyotumiwa kwa maana nzuri.”

(Kutoka kwa www.tentmaker.org/BreakingBread/1.html)

Kuwala

Moto wa Ufunuo 20: 9 inasemekana “kuwala” waliopotea, ambayo inaonekana kama uangamivu wa kimwili. Lakini moja ya ufafanuzi wa neno la awali (“Kataphago” H2719) ni:

“Ya matumizi ya nguvu ya mwili na akili na hisia kali”

Hapa kuna matumizi mengine ya neno moja:

“Wanafunzi wake wakakumbuka ya kuwa imeandikwa, Wivu wa nyumba yako utanila.” (Yohana 2:17)

“Lakini mkiumana na kulana, angalieni msije mkaangamizana.” (Wagalatia 5:15)

Kwa hiyo inaonekana kuwa inaweza kuwa na imekuwa ikitumika kuelezea mambo mengine ya uangamivu wa kimwili. Kifungu hiki kinapaswa kutupa kidokezo juu ya maana ya kuangamizwa:

“Na Nadabu na Abihu, wana wa Haruni, wakatwaa kila mtu chetezo chake, wakatia moto ndani yake, wakatia na uvumba, nao wakatoa moto wa kigeni mbele ya BWANA, ambao yeye hakuwaagiza. Kisha moto ukatoka hapo mbele za BWANA, nao ukawala, nao wakafa mbele za BWANA. Musa akawaita Mishaeli na Elisafani, wana wa Uzieli mjombaye Haruni, na kuwaambia, Njoni karibu, mwachukue hawa ndugu zenu, mkawaondoe hapo mbele ya maskani, mwende nao nje ya marago. Basi wakaja karibu, na kuwachukua, hali wamevaa nguo zao, wakawachukua nje ya marago; kama Musa alivyosema.” (Mambo ya Walawi 10:1-2,4-5)

Tazama kwamba moto “uliwaangamiza” bado miili yao haikuteketezwa na mavazi yao yalikuwa bado hayajateketea.

Wanafunzi wa Biblia wenye bidii wanaona mazingira na mafundisho ya Biblia kwa maneno kama vile “milele” kuamua kwamba “moto wa kuzimu” sio, kwa kweli, kuchoma bila mwisho (tazama kwa mfano jinsi Hana alivyomtotea Samweli “milele” maana yake “kwa muda mrefu aishivyo”; 1 Samweli 1:22,28). Inatakiwa kuwa sawa na matumizi haya na mengine ya maneno kama vile “kuwala.”

Hapa kuna mfano mwingine mzuri wa jinsi Biblia inavyotumia maneno hayo:

“Kama vile Sodoma na Gomora na miji iliyokuwa kando-kando, waliofuata uasherati kwa jinsi moja na hawa, wakaenda kufuata mambo ya mwili yasiyo ya asili, imewekwa kuwa dalili, wakiadhibiwa katika moto wa milele.” (Yuda 1:7)

Sodoma na Gomora hawaungui mpaka sasa. Huo ni mstari mzuri wa kuonyesha kwamba sio moto wenyewe lakini matokeo yake ambayo ni ya milele. Ikiwa watu wataruhusu Biblia kufafanua maneno mengine, wangekuja karibu na kuelewa kweli ya Biblia.

Tumeangalia “moto” na “kuwala.” Sasa, hebu tuchunguze maneno “kuteketeza”

Nyama ya Mwili wao itaharibika

Aya hii ni uwakilishi wa sauti ya kutisha ya hatima ya mwisho ya waliopotea mwishoni mwa milenia:

“Na hii ndiyo tauni, ambayo BWANA atawapiga watu wote waliofanya vita juu ya Yerusalemu; nyama ya mwili wao itaharibika, wasimamapo juu ya miguu yao, na macho yao yataharibika ndani ya vichwa vyao, na ndimi zao zitaharibika vinywani mwao.” (Zekaria 14:12)

Je, ni hiyo ni kuteketeza kimwili? (“Kupiga” pia hutumiwa katika Maandiko kwa maana ya kupata tahadhari ya mtu. Angalia <https://characteofgod.org/smite-smote-definition/>) Wengine wameiona kama watu wanavyoonekana kwa mlipuko wa bomu ya neutroni. Hapa kuna maelezo kama hayo:

“Pale bomu hili linapopigwa kutolewa kwa neutroni ni huwa ni baya kwa wanadamu na maisha mengine ya wanyama walio karibu nalo. ... Ikiwa wewe nfani ya kipenyo cha mlipuko kile ambacho kitatokea kwako ni sawa na kile ambacho Zakaria anakielezea katika sura ya 14 ya unabii wake. Aina yoyote ya mwili imeharibiwa na aina ya mchakato wa kuyeyuka kama atomi zote zinaharibiwa ndani yake. Hivyo maelezo ya Zekaria ya kitu ambacho hupiga mwili, macho, na

ulimi mara nyingi hulinganishwa na kile kinachotokea wakati wa bomu la neutroni.”

(www.calvarychapeljonesboro.org/prophecynews/zechariah-14-neutron-bombs-and-gods-ultimate-purpose-for-israel)

Hata hivyo, kama siku zote, tunahitaji kuzingatia kama Biblia ina ufafanuzi wake na kama hilo ni tofauti na ufahamu maarufu.

“Kuteketeza” hutoka kwenye neno la Kiebrania “Maqaq” (Strong’s H4743) ambalo lina maana ya “kulia sana” Tovuti ya www.dictionary.com inatoa maana hizi za kulia:

kutamani kwa undani; kuteseka kwa kuwa na hamu; kwa muda mrefu kwa kushindwa hatua kwa hatua katika afya au nguvu kutoka kwenye huzuni, majuto, au kutamani

Hapa nkuna mistari ya Biblia inayotumia neno la Kiebrania la awali “Maqaq”:

“Na watu wa kwenu watakaobaki watafifia kwa ajili ya uovu wao, katika hizo nchi za adui zenu; tena watafifia kwa ajili ya uovu wa baba zao, pamoja nao.” (Mambo ya Walawi 26:39)

“wapate kupungukiwa na mkate na maji, na kustaajabiana, na kukonda kwa sababu ya uovu wao.” (Ezekieli 4:17)

“Na vilemba vyenu vitakuwa juu ya vichwa vyenu, na viatu vyenu miguuni mwenu; hamtaomboleza wala kulia; lakini mtafifia katika maovu yenu, na kuugua kila mtu pamoja na mwenziwe.” (Ezekieli 24:23)

Angalia, katika mstari hapo juu, watu wanasema kwa wote “wanalia” na “kuomboleza” wanapendekeza sawa sawa kati ya vitendo viwili.

“Na wewe, mwanadamu, sema na nyumba ya Israeli; Ninyi mwasema hivi, kwamba, Makosa yetu na dhambi zetu ni juu yetu, nasi tumedhoofika katika dhambi hizo; basi tungewezaje kuwa hai?” (Ezekieli 33:10)

Katika aya hii, “kulia” inaonyesha hata tishio la kifo hatimaye husababishwa na hatia ya dhambi.

Aya hii, kwa matumizi yake ya maneno sawa na Zekaria 14:12, inaonekana inahusiana:

*“Maana kila kilichomo duniani, yaani, **tamaa ya mwili**, na **tamaa ya macho**, na **kiburi cha uzima**, havitokani na Baba, bali vyatokana na dunia.” (1 Yohana 2:16)*

Inashangaza kwamba Yohana anasema makundi matatu ya dhambi ambazo zinaonekana kuwa na kile kinachoelezewa kama kinachotumiwa katika Zekaria 14:12 (“majivuno ya maisha” huelezwa hasa kupitia ulimi kama unajisifu). Sasa angalia akaunti ya majaribu ya Shetani kwa Yesu:

*“Mjaribu akamjia akamwambia, Ukiwa ndiwe Mwana wa Mungu, amuru kwamba **mawe haya yawe mikate**.” (Mathayo 4:3)*

Jaribio hili lilikuwa la **tamaa ya mwili** au **sensalism**, ili kukuza akili, katika kesi hii, hamu ya kula:

*“Kisha Ibilisi akamchukua mpaka mji mtakatifu, akamweka juu ya kinara cha hekalu, akamwambia, Ukiwa ndiwe Mwana wa Mungu **jitupe chini**; kwa maana imeandikwa, Atakuagizia malaika zake; Na mikononi mwao watakuchukua; Usije ukajikwaa mguu wako katika jwe **[kiburi cha uzima; Majivuno]**.” (Mathayo 4:5-6)*

Hili lilikuwa ni jaribu la kiburi cha uzima, au ubinadamu na ujinga wake. Fikiria Yesu kuwa kwenye kilele cha hekalu na watu wakiwa chini wakimtazama namna anavyoruka kuja chini bila kujikwaa.

*“Kisha Ibilisi akamchukua mpaka mlima mrefu mno, **akamwonyesha milki zote za ulimwengu [tamaa ya macho; kupenda mali]**, na fahari yake, akamwambia, Haya yote nitakupa, ukianguka kunisujudia.” (Mathayo 4:8-9)*

Mungu ametoa njia ya kutokea kutoka katika kila jaribu:

“Jaribu halikuwapata ninyi, isipokuwa lililo kawaida ya wanadamu; ila Mungu ni mwaminifu; ambaye hatawaacha mjaribiwe kupita mwezavyo; lakini pamoja na lile jaribu atafanya na mlango wa kutokea, ili mweze kustahimili.” (1 Wakorintho 10:13)

Yesu alitumia neno la Mungu kushinda kila wakati Shetani alipowasilisha majaribu mengine. Katika kila kesi, alijibu kwa “Imeandikwa” (Mathayo 4: 4,7,10) kwa Maandiko sahihi.

Ona kwamba Hawa alipata aina ya majaribu haya matatu:

*“Mwanamke alipoona ya kuwa ule **mti wafaa kwa chakula [tamaa ya mwili]**, **wapendeza macho[tamaa ya macho]**, nao ni mti **wa kutamanika kwa maarifa [kiburi cha uzima]**, basi alitwaa katika matunda yake akala, akampa na mumewe, naye akala.” (Mwanzo 3:6)*

Haya pia yalikuwa maeneo matatu ambayo watu wa Sodoma waliyaangukia:

*“Tazama, uovu wa umbu lako, Sodoma, ulikuwa huu; **kiburi [kiburi cha uzima]**, **na kushiba chakula [tamaa ya mwili]**, **na kufanikiwa [tamaa ya macho, utajili wa mali]**, hayo yalikuwa ndani yake na binti zake; tena hakuutia nguvu mkono wa maskini na mhitaji.” (Ezekieli 16:49)*

Kuna makundi matatu makubwa ya dhambi ambayo yanaweza kufupishwa kama ifuatavyo:

	Tamaa ya mwili	Tamaa ya macho	Majivuno
Hawa (Mwanzo 3:6)	Mti huo ulikuwa mzuri kwa ajili ya chakula	ulikuwa nzuri kwa macho	wa kutamanika kumfanya mtu kuwa na hekima
Sodoma (Ezekieli 16:49)	Kushiba chakula	mafanikio	Kiburi
Majaribu ya Yesu (Matthew 4:3-10)	amuru kwamba mawe haya yawe mikate	Haya yote nitakupa, ikiwa utaanguka chini na kuniabudu	Jitupe chini
1 Yohana 2:16	tamaa ya mwili	tamaa ya macho	kiburi cha uzima
Zek 14:12	Nyama	Macho	Ulimi

Hii husaidia kuleta maana ya kile ambacho Waebrania inakisema:

“Kwa kuwa hamna kuhani mkuu asiyeweza kuchukuana nasi katika mambo yetu ya udhaifu; bali yeye alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi. (Waebrania 4:15)

Je, Yesu angewezaje kujaribiwa kwa kila njia tuliyojaribiwa? Hakuwahi kujaribiwa kuendesha gari kupita kikomo cha mwendokasi! “Mambo yote” ni marejeleo ya makundi haya mapana, si kwa kila tofauti ndogo ya majaribu ambayo yanaweza kuja kwa njia yetu. Kwa bahati nzuri, tunaye kuhani mkuu ambaye pia alijaribiwa katika kila moja ya aina hizi za dhambi - na akashinda.

Na hivyo mwili, macho na ulimi unatumiwa sio kiuhalisia, kuliwa kimwili. Badala yake, kile kinachoelezwa ni watu wanaojitokeza, wakisumbuliwa na

dhambi zote (katika makundi matatu makuu) ambayo wamefanya wakati wa maisha yao na hawakugeuka. Kuliwa kuko kiakili kuliko mtazamo wa kimwili.

Kwa hiyo tunaweza kuona, baada ya kuzingatia maneno “moto,” “kuwala” na “kuteketeza,” kwamba ziwa la moto sio kile kilichoaminika.

Upendo wa Mungu Umefunuliwa Zaidi

Kinachoongeza aibu, naamini, ni ukweli kwamba waliopotea watapewa ushahidi wote ikiwa ni pamoja na taswira (labda aina fulani ya rekodi ya mbinguni, ya hali ya juu) ya kile ambacho Mungu amefanya katika kujaribu kuwaokoa, hasa katika maisha ya Yesu ambaye kazi yake ya maisha ilikuwa kufunua tabia ya upendo ya Baba yake. Jambo kuu la uwasilishaji huo (kuweka ushahidi wote mezani) litakuwa taswira ya kifo cha dhabihu cha Yesu kilichofanywa kwa ajili yao.

Aya hii inavutia:

“Mbingu zikaondolewa kama ukurasa ulivyokunjwa, na kila mlima na kisiwa kikahamishwa kutoka mahali pake.” (Ufunuo 6:14)

Hiyo inaweza kuonekana kama ukurasa, badala ya kufunuliwa, unakunjwa. Lakini fikiria hili - matumizi mengine pekee ya neno la asili lililotafsiriwa kama “kutoweka” katika Biblia limetumika kama hivi:

“Kukawa na ubishi mkali kati yao, hata wakatengana; basi Barnaba akamtwaa Marko, akapanda meli mpaka Kipro; (Matendo 15:39)

Paulo na Barnaba “wakatengana” - neno lile lile kama katika “mbingu ikaondoka.” “Walitengana” - walienda pande tofauti. Ukichukua kitabu, kama kipande kirefu cha karatasi, na kukikunja kutoka ncha zote mbili kuelekea katikati ili kiwe kama kitabu kilichokunjwa pamoja, kisha ukaacha kukishikanisha, ncha hizo mbili zitasogea mbali na nyingine (Kuondoka) kwa kadri kitabu kinavyofunguka.

Labda kitu kama skrini kubwa itafunguka angani? Je, unafanya nini na kitabu? Kwa kawaida, unaandika juu yake au, katika enzi yetu ya kisasa, hii inaweza kuwa kitu kama skrini ambayo unatayarisha. Wengi wana wazo kwamba, katika hukumu, historia (hadithi-yake) ya ulimwengu na mpango wa wokovu utaonyeshwa kwa wote. Mungu anataka kila mtu awe na ushahidi - wengine hata hawajawahi kusikia hadithi ya Mwokozi. Ninafikiria maneno ya wimbo Upendo wa Mungu ambao unajumuisha mstari huu:

Je, tunaweza kujaza bahari kwa wino,
Na mbingu zilifanywa kwa ngozi,
Je! kila bua duniani lilikuwa tozo,
Na kila mtu ni mwandishi kwa kazi yake;
Kuandika upendo wa Mungu juu
Ingeweza kukimbia bahari kavu;
Wala hati-kunjo haikuweza kuwa na yote,
Ingawa alinyoosha kutoka angani hadi angani.

Kupitia njia yoyote inayotumiwa, inaonekana kwamba uthibitisho utafanywa wazi kwa wote. Mungu hataficha chochote. Bila shaka, lengo la hukumu, kwa sehemu kubwa, ni kuthibitisha tabia (ambayo ni upendo) ya Mungu Mwenyewe. Ninaamini kwamba Mungu ataruhusu pambano kati ya wema na uovu kuendelea kwa muda wa kutosha ili kutoa hoja yenye kusadikisha sana kwa upande Wake. Ushahidi utakusanyika hadi kwamba, katika hukumu ya mwisho, aya hii itatimia:

“Nimeapa kwa nafsi yangu, neno limetoka kinywani mwangu katika haki, wala halitarudi, ya kwamba mbele zangu kila goti litapigwa, kila ulimi utaapa.” (Isaya 45:23)

Mwishowe, kila kitu kitafichuliwa; ushahidi wote utakuwa mezani. Kila mtu ataweza kuona kwa uwazi ni nani alikuwa sahihi na nani alikosea katika pambano hili kuu kati ya wema na uovu.

Kuna maana halisi ambayo Mungu Mwenyewe yumo katika jaribio:

“Hasha! Mungu aonekane kuwa amini na kila mtu mwongo; kama ilivyoandikwa, Ili ujulike kuwa una haki katika maneno yako, Ukashinde uhukumiwapo.”(Warumi 3:4)

Ufunuo na hukumu ya mwisho itakuwa kamili na ya kujitosheleza, tofauti na wakati wote kabla yake ambapo Mungu amewakinga watu wake kutokana na ufunuo wa ghafla sana au wingi wa ukweli, akitugawia kadiri tuwezavyo kuupokea. Yesu aliwaambia wanafunzi wake:

“Bado ningali ninayo mengi ya kuwaambia, lakini hamwezi kuyastahimili sasa hivi.” (Yohana 16:12)

Je, inaweza kuwa kwamba, katika hukumu ya mwisho, waliopotea watafichuliwa kwa ukweli wote wa tabia ya Mungu katika uwepo Wake haswa huku, wakati huo huo, wakiwa na ufahamu kamili wa dhambi zao wenyewe? Hisia ya hatia kutokana na maisha yao ya dhambi, tofauti na utambuzi wao wa utakatifu wa Mungu na jinsi ambavyo amekuwa mwema kwao wakati wao wamedharau maombi yake, itakuwa kubwa sana; kiuhalisia hawataweza kustahimili. Hebu tuzingatie hilo kwa undani zaidi.

**Hebu fikiria hali ya kupotea, ikiwa utapoteza uzima wa milele.
Lolote ufanyalo, usikose mbinguni.**

Uzoefu wa Waliopotea katika Ziwa la Moto

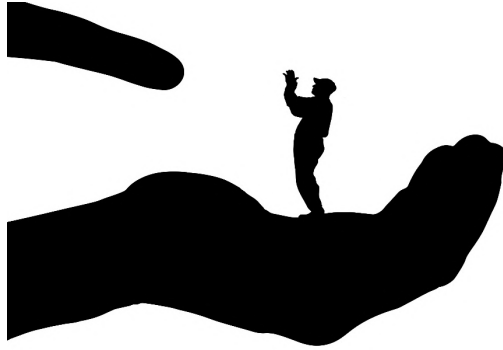
Hebu fikiria (au kumbuka) hali - na sote tumeipitia - ambapo uliwahi ulishikwa katika hali ya aibu. Ulifanya kitu kibaya na ukakamatwa ukiendelea. Je! uliitikiaje? Labda uso wako ulijaa haya na hata ukahisi joto. Katika magonjwa ya akili, hofu ya kuona haya usoni inaonekana kama dalili ya ugonjwa wa wasiwasi wa kijamii. Baadhi ya wagonjwa hata kufanyiwa upasuaji kwenye mfumo wao wa neva (kukata au kubana tishu za neva zinazosababisha kutokwa na jasho na kuona haya usoni) ili kuzuia uwekundu. Watu watajitahidi sana kuepuka maumivu ya akili!

Ikiwa “umekamatwa” na wenzako ambao unajua wamefanya jambo lile lile na wana hatia kama wewe, basi hujisikii kuwa na hatia au kuhukumiwa, lakini bado inaweza kuwa hali isiyofaa.

Walakini, ikiwa ungekamatwa na mtu mwenye mamlaka, mtu unayemheshimu sana na ambaye unajua angekatishwa tamaa au kuchukizwa sana na matendo yako, (ambaye pia unaweza kuhisi kuwa ana udhibiti kamili juu yako) ungehisi aibu na aibu zaidi. Kadiri heshima yako kwa mtu ambaye umekuwa wazi kwake na mamlaka yake inavyoongezeka, ndivyo “utakavyohisi joto.”

Kwa hiyo fikiria mwenye dhambi katika tukio la “Ziwa la Moto”. Kumbuka, Ziwa la Moto ni Mauti ya Pili (ukurasa wa 8). Sio mahali bali ni uzoefu na mchakato. Waliopotea watakuwa na kumbukumbu ya maisha yao kuja mbele yao, watahisi hatia na aibu. Lakini sio hatia na aibu ya dhambi moja kwa wakati kama ilivyofanywa kwa miaka mingi ya maisha yao.

Hapana, itakuwa mbaya zaidi kuliko hiyo. Itakuwa hatia na aibu ya ufahamu wa dhambi zao zote kwa wakati mmoja. Je, umewahi kusikia mtu yeyote akikuambia kwamba mtu anapokabiliwa na kifo fulani maisha yake yote huangaza mbele yake? Inavyoonekana, hutokea.

Mbaya zaidi kuliko hilo, watapata hatia na aibu yao yote mbele ya Mwana-Kondoo - Mwana-Kondoo aliyekufa kwa ajili yao.

“... atateswa kwa moto na kiberiti mbele ya malaika watakatifu, na mbele za Mwana-Kondoo.” (Ufunuo 14:10)

Neno hilo “kiberiti” (“theion” Strong’s G2303) lina uhusiano na uwepo wa Mungu. Linatokana na neno la Kiyunani “theios” (Strong’s G2304; divine or godhead) ambalo linatokana na “theos” (G2316) lililotafsiriwa kama “Mungu” mara 1320.

Watapata kiasi kikubwa cha “joto,” kwa maana - hatia na aibu - kutoka ndani; kuhisi kiakili. Hii inahusiana na aya katika Warumi ambayo inaelezea athari ya kuteswa na dhamiri yenye hatia:

“Basi, adui yako akiwa na njaa, mlishe; akiwa na kiu, mnyweshe; maana kwa kufanya hivyo utampalia makaa ya moto juu ya kichwa chake.” (Warumi 12:20)

Bila shaka, hayo “makaa ya moto” si halisi; ni njia ya Biblia ya kueleza matokeo ya dhamiri yenye hatia. Pia inalingana na maelezo ya Biblia ya mwisho wa Shetani mwenyewe:

“Kwa wingi wa maovu yako, katika uovu wa uchuuzi wako, umepatia unajisi patakatifu pako; basi nimetokeza moto kutoka ndani yako, nao umekuteketeza, nami nimekufanya kuwa majivu juu ya nchi, machoni pa watu wote wakutazamao. (Ezekieli 28:18)

Moto utakaomteketeza Shetani utatoka ndani yake si kushuka kutoka mbinguni kwa Mungu. Kwa nini iwe tofauti na “moto” unaoteketeza mtu mwingine yeyote? Kuna mstari mwingine ambao unaonekana kupendekeza aina hii ya majibu kwa kiwango kikubwa kabisa:

“Nao wataogopa: uchungu na huzuni zitawashika; watakuwa na utungu kama mwanamke aliye na utungu; watahangaa wao kwa wao; nyuso zao zitakuwa kama miali ya moto.” (Isaya 13:8)

Walipopotea, katika uzoefu wa Ziwa la Moto, dhambi zao zote zimefichuliwa mbele ya Mwana-Kondoo, na “watateketezwa” na uchungu wa akili kwa sababu ya hatia ya dhambi zao zote. Pia kutakuwa na hisia ya kuondolewa kwenye uwepo wa Mungu kutoka kwao na kutambua kwamba utengano huo utakuwa wa milele. Uchungu huu wa kiakili utaendana na kile Yesu alichohisi alipolia:

“... Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?” (Mathayo 27:46)

Je, umewahi kupoteza kitu kisichoweza kubadilishwa na chenye thamani kubwa ya kibinafsi? Je, umewahi kulemewa na hisia ya kujuta kwa kufanya uamuzi mbaya sana? Ulijisikiaje kuhusu hasara yako? Je, unaweza kufikiria hisia ya hasara ambayo ungehisi katika utambuzi wa kutupilia mbali uzima wa milele?

Waovu watawuna tu matokeo ya kile walichopanda katika maisha yao. Wanapata mshahara (matokeo) ya dhambi ambayo ni mauti (ya pili) (Warumi 6:23). Mishahara hiyo haikuwekwa moja kwa moja na Mungu bali huja kama tokeo la asili la uchaguzi wa kujitenga na Yeye, Mpaji-Uzima. Huenda hata isiwe chaguo la moja kwa moja kujitenga na Yeye kiasi cha kuchagua kuchukua kile ambacho ulimwengu hutoa badala yake:

“Msiipende dunia, wala mambo yaliyomo katika dunia. Mtu akiipenda dunia, kumpenda Baba hakumo ndani yake. Maana kila kilichomo duniani, yaani, tamaa ya mwili, na tamaa ya macho, na kiburi cha uzima, havitokani na Baba, bali vyatokana na dunia.” (1 Yohana 2:15-16)

Tunaambiwa nini chaguzi kama hizo husababisha:

“Halafu ile tamaa ikiisha kuchukua mimba huzaa dhambi, na ile dhambi ikiisha kukomaa huzaa mauti.” (Yakobo 1:15)

Zingatia kwa Makini: Kifo hutokana na dhambi, sio Mungu

Huku ni kufuata tu kanuni inayosema unavuna ulichopanda.

“Maana yeye apandaye kwa mwili wake, katika mwili wake atavuna uharibifu; bali yeye apandaye kwa Roho, katika Roho atavuna uzima wa milele.” (Wagalatia 6:8)

Uharibifu huo unakuja kama matokeo ya asili ya kile kilichopandwa.

Je, Unaweza Kusimama Mbele za Mungu Bila Kuhisi “Joto” Fulani?

Kwa habari ya Isaya, ilikuwa ni uwepo wa Bwana, angalau katika maono, ambao ulitokeza katika Isaya usadikisho wa dhambi yake (“ole wangu”) na kuleta kutoka kwake ukubali wa kutostahili:

Ndipo niliposema, Ole wangu! Kwa maana nimepotea; kwa sababu mimi ni mtu mwenye midomo michafu, nami ninakaa kati ya watu wenye midomo michafu; na macho yangu yamemwona Mfalme, BWANA wa majeshi. (Isaya 6:5)

Mathayo pia hufanya uhusiano huu:

“Enyi wazao wa nyoka, mwawezaje kunena mema, mkiwa wabaya? Maana, kinywa cha mtu huyanena yaujazayo moyo wake.” (Mathayo 12:34)

Kuna mifano kati ka maandiko ya watu, ikiwa ni pamoja na wale ambao ambao tungewaona kuwa watakatifu, ambao walidhihirisha ole kuu na usadikisho wa dhambi mbele za Mungu au hata mbele za malaika.

“Gideoni akaona ya kuwa ni malaika wa BWANA; Gideoni akasema, Ole wangu, Ee Bwana MUNGU! Kwa kuwa nimemwona BWANA uso kwa uso.” (Waamuzi 6:22)

“Manoa akamwambia mkewe, Hakika yetu tutakufa sisi, kwa sababu tumemwona Mungu.” (Waamuzi 13:22)

“Nami, Danieli, nikaona maono haya peke yangu; maana wale watu waliokuwa pamoja nami hawakuyaona maono haya; lakini tetemeko kuu liliwashika, hata wakakimbia ili kujificha. Basi nikaachwa peke yangu, nikaona maono haya makubwa, wala hazikubaki nguvu ndani yangu; maana uzuri wangu uligeuzwa ndani yangu kuwa uharibifu, wala sikusaziwa nguvu.” (Danieli 10:7-8)

“Nami nilipomwona, nalianguka miguuni pake kama mtu aliyekufa. Akaweka mkono wake wa kuume juu yangu, akisema, Usiogope, Mimi ni wa kwanza na wa mwisho” (Ufunuo 1:17)

Hiyo ni miitikio ya watu ambao tungewaona kuwa watu watakatifu kiasi - walikuwa upande wa Mungu. Je, mwiitikio wa uwepo wake utakuwaje kwa wale ambao wamemkataa Mungu?

Moto kutoka kwa Mungu?

Tunapaswa kuchunguza dhana ya moto halisi kutoka kwa Mungu. Kuna mifano mingi (<https://characterofgod.org/god-takes-the-blame/>) katika Biblia, mara nyingi hutumia usemi wa nahau, ambapo Mungu anasemekana kufanya kile anachokubali kitokee au anachoruhusu tu. Mojawapo ya mifano bora na ambayo inahusiana sana na mada hapa ni kutoka kwenye kitabu cha Ayubu.

Zingatia aya hii:

“Huyo alipokuwa akali akinena, akatokea na mwingine, na kusema, Moto wa Mungu umeanguka kutoka mbinguni na kuwateketeza kondoo, na wale watumishi, na kuwaangamiza; mimi peke yangu nimepona, mimi tu, kukuletea habari.” (Ayubu 1:16)

Linganisha hilo na Ufunuo 20:9 ambalo linaonekana kufanana sana:

“Wakapanda juu ya upana wa nchi, wakaizingira kambi ya watakatifu, na mji huo uliependwa. Moto ukashuka kutoka mbinguni, ukawala.” (Ufunuo 20:9)

Katika visa vyote viwili, bila uchunguzi wa karibu, inaweza kueleweka kwa urahisi kuwa moto unatoka kwa Mungu moja kwa moja. Hata hivyo, katika kitabu cha Ayubu, tunapewa muono wa nyuma ya pazia ya kile kinachoendelea. Katika kisa hicho, moto kutoka mbinguni unahusishwa kimakosa na Mungu katika ujumbe kwa Ayubu kutoka kwa mmoja wa watumishi wake. Kwa hakika, masimulizi ya Biblia yanaonyesha wazi kwamba ni Shetani ndiye aliyelea moto chini na kuanzisha matatizo mengine juu ya Ayubu:

“BWANA akamwambia Shetani, Tazama, yote aliyo nayo yamo katika uwezo wako...” (Ayubu 1:12).

Hii inasaidia kuonyesha uwezo alionao Shetani kuleta matatizo hapa Duniani kisha kumtupia lawama Mungu. Kilekile kinaonekana katika aya zifuatazo:

“Naye [mnyama/Shetani] akafanya maajabu makubwa, hata kufanya moto ushuke kutoka mbinguni uje juu ya nchi mbele ya wanadamu, na kuwapoteza wakaao juu ya nchi, kwa ishara zile alizopewa kuzifanya...” (Ufunuo 13:13-14)

Tunapaswa kuwa waangalifu kwa kile tunacholaumu kwa Mungu. Kitabu cha Ayubu kinafikiriwa kuwa labda kitabu cha kwanza cha Biblia kuandikwa. Ingawa inapaswa (na pengine ilikusudiwa) kutusaidia kuelewa ni nini hasa kinaendelea, Shetani amepotosha ufahamu wetu kwa njia nyingi sana.

Mfano mmoja zaidi wa kanuni hiyo ni pale Mungu aliposemwa kuufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, huku mistari mingine ikisema Farao aliufanya moyo wake kuwa mgumu (sehemu ya Mungu ilikuwa kuruhusu, si kusababisha.):

“Nami nitaufanya mgumu moyo wa Farao, nami nitazifanya kuwa nyingi ishara zangu na ajabu zangu katika nchi ya Misri.” (Kutoka 7:3)

“Farao alipoona ya kuwa mvua na mvua ya mawe na ngurumo zimekoma, akazidi kufanya dhambi, na kuufanya moyo wake kuwa mgumu...” (Kutoka 9:34).

Kwa hiyo, kwa ufahamu wetu wa neno moto “ukawala,”katika Ufunuo 20:9 unaweza kutoka chanzo tofauti na ambacho kimeeleweka kimapokeo. Ingawa imehusishwa na Mungu, Yeye hakuutuma lakini hakuzuia tu moto kuja, kuruhusu matokeo ya asili kutokea. Chaguo lisilowezezana zaidi ni kwamba moto ulitumwa moja kwa moja kutoka kwa Mungu kuwateketeza watu wakiwa hai. Kuamini hivyo ni kuweka kivuli juu ya tabia ya Mungu na kusababisha matatizo makubwa na kauli ya Yesu kuhusu roho ya matendo kama hayo, kama ilivyojadiliwa hapo awali.

Ukweli Uliopotoshwa Zaidi

Shetani ameweka mabadiliko ya ajabu juu ya ukweli. Amewaongoza watu wengi kuamini kwamba wale waliopotea wanaishi milele katika moto wa mateso halisi badala ya kuteseka Kifo cha Pili—mshahara wa dhambi—kama Biblia inavyofundisha. Ukweli ni tofauti kabisa:

Ni nani ataishi katika moto wa Milele? – Jibu litakushangaza!

*“Ninyi mtachukua mimba ya makapi, mtazaa majani makavu; pumzi yenu ni moto utakaowateketeza wenyewe. Nao mataifa watakuwa kama kuchoma chokaa, kama miiba iliyokatika, iteketezwayo motoni. Wenye dhambi walio katika Sayuni wanaogopa; tetemeko limewashika wasiomcha Mungu; **Ni nani kwetu sisi awezaye kukaa na moto ulao; ni nani kwetu sisi awezaye kukaa na moto uteketezao milele?** Ni yeye aendaye kwa haki, anenaye maneno ya adili; ni yeye anayedharau faida ipatikanayo kwa dhuluma; akung’utaye mikono yake asipokee rushwa; azibaye masikio yake asisikie habari za damu; afumbaye macho yake asitazame uovu.” (Isaya 33:11-12,14-15)*

Jibu la kushangaza sana kwa swali “ni nani atakayekaa na moto udumuo milele”? ni kwamba kwa kweli ni wale waliookolewa ambao wataishi milele katika moto wa kiroho, “unaokula/unaoteketeza” wa uwepo wa Mungu. Kwa wazi, huu si moto halisi, wa kimwili ambao tunaufahamu zaidi. La, unahusiana zaidi na kuwa katika uwepo wa Mungu; “kwa maana Mungu wetu ni moto ulao” (Waebrania 12:29).

Moto Ulao kwa Waliookolewa

Kwa wale wanaokolewa, hata sasa, uwepo wa Mungu ni moto ulao kwani siku baada ya siku katika maisha yao yote “wanajaribiwa kwa moto” (Ufunuo 3:18) wanapo “mwona” na uchafu wao “huteketezwa” kutoka kwenye tabia zao.

“Lakini sisi sote, kwa uso usiotiwa utaji, tukiurudisha utukufu wa Bwana, kama vile katika kioo, tunabadilishwa tufanane na mfano uo huo, toka utukufu hata utukufu, kama vile kwa utukufu utokao kwa Bwana, aliye Roho.” (2 Wakorintho 3:18)

Ni kumtazama na kuelewa kile ambacho amewafanyia ndiko kunawachochea, kwa hiari yao wenyewe, kujitenga na dhambi; kufanya uhusiano wao na Mungu kuwa jambo la maana zaidi maishani mwao.

Baadhi ya Vidokezo kutoka kwenye Kiebrania

Tunaweza kujifunza kitu kuhusiana na hili kwa kutazama baadhi ya maandiko ya kiebrania

Neno litumikalo kumaanisha “mwanadamu” – lilivyo tofauti na mwanamke – katika kiebrania ni “ish” na huonekana kama hivi:

י ש א

Hutamkwa kwa herufi za kiebrania – likisomwa kutokea kushoto kwenda kulia - aleph, yod, shin. “yod” herufi ndogo ya alfabeti za kiebrania, inalingana na herufi ya kigiriki “iota” na imetafsiriwa kama “nukta” katika ayah ii:

“Kwa maana, amin, nawaambia, mpaka mbingu na nchi zitakapoondoka, yodi moja wala nukta moja ya torati haitaondoka, hata yote yatimie.” (Mathayo 5:18)

“yod” inamaanisha au inarejerea kwenye mkono wa Mungu, hususani, mkondo wake wa kuume – Masihi. Pale mkono wa Mungu unapoondolewa kwa mwanadamu – Pale herufi yod inapoondolewa kwenye neno kwa ajili ya

י ש א - י = ש א

mwanadamu – matokeo ni neno la kiebrania moto

Na, cha kuvutia Zaidi, kitu kile kile hutokea kwenye neno mwanamke, ambalo ni:

א ש ה

Usomapo kutokea kulia kwenda kushoto, hutamkwa: aleph, shin, hey. Pale herufi “hey” inapoondolewa, kinachobakia ni neno moto:

השח - ה = שח

Herufi “yod” na “hey” ambazo zimeondolewa kutoka kwenye maneno yatumikayo kumanisha mwanadamu na mwanamke yanapounganishwa kama yod-hey, hutengeneza neno “Yah,” (hutamkwa “Jah” katika KJV; zaburi 68:4) ambapo ni jina la Mungu lililo kiushairi.

שח - י = שח **Man - yod = Fire**

השח - ה = שח **Woman - hey = Fire**

י + ה = יה **yod + hey = Yah (God)**

Nimekwisha taja kwamba herufi “yod” humanisha “Masihi”. Herufi “hey” inaweza kumanisha “tazama,” hivyo. “tazama Masihi”

Humchukua mwanamume na mwanamke pamoja ili kuweza kumwakilisha Mungu. Pale uwepo wa Mungu unapoondolewa kutoka kwao kinachobakia ni moto. Tunachokipata, pamoja na uelewa sahihi wa wajibu wa Mungu katika uangamivu wa waovu, ni kwamba wanaume au wanawake “huungua” (katika mtazamo wa kimfano) pale Mungu anapoondolewa kabisa kutoka kwao. Hivyo si tendo ambalo hutendwa na Mungu moja kwa moja kuunguza mwanadamu bali ni kuondolewa kwa uwepo wake unaoshikilia uhai ambao umekataliwa.

Hili huendana na wazo la kwamba Mungu, katika historia yote ya Biblia, hajawahi kumwangamiza yeyote. Huondoa uwepo wake unaolinda pale ambapo hauhitajiki na kuwaacha watu bila ulinzi kwa mwangamizaji (shetani mwenyewe), kwa wengine ambao watawadhuru au nguvu za asili. Katika jambo hili, anachokiondoa ni uwezo wake udumishao uhai na hivyo kutenganishwa na chanzo cha uhai – watu hufa.

Aya hizi hupendekeza jukumu la moja kwa moja la Mungu kutufanya tuendeleo kuishi kila wakati:

*“Maana katika yeye tunaishi, na kwenda, na kuwa na uzima wetu...”
(Matendo 17:28)*

*“Na amekuwako kabla ya vitu vyote, na katika yeye vitu vyote
hushikamana.” (Wakolosai 1:17)*

*“Ambaye ni mng’ao wa utukufu wake, na chapa ya nafsi yake,
akivichukua vyote kwa amri ya uweza wake...” (Waebrania 1:3)*

Anapoacha kufanya hivyo, matokeo ni kifo.

Mauti ya Pili na Tabia ya Mungu

Somo hili zima lilianza kuhusiana na uchunguzi wangu katika mada ya tabia ya Mungu. Mwishoni mwa 2015, nilianzisha tovuti <https://characterofgod.org> kwa lengo la kushiriki habari kuhusu kile ambacho Biblia inasema kuhusu tabia ya Mungu. Nimeona, kwa kuruhusu Biblia ifafanue maneno yake yenyewe kama inavyofanywa hapo juu kwa “moto” na “kula” na “kuteketeza,” kwamba Mungu anaeleweka zaidi na anaeleweka kuwa mwenye upendo zaidi. Swali kubwa ambalo linakuja hivi karibuni katika mijadala kuhusu tabia ya Mungu ni: “je, Mungu huua?” La muhimu zaidi ni swali mahususi zaidi “je Mungu huua kwa Mauti ya Pili?” Tena, kwa kurejelea Ufunuo 20:9, je, Mungu binafsi, kwa vitendo na moja kwa moja hutuma moto kuwaua waliopotea?

Ikiwa tutachanganya moto halisi kutoka kwa Mungu moja kwa moja na uchungu wa akili ambao utakuwa sehemu ya uzoefu, tuna kile kinachofafanuliwa kama mateso. Mateso - kuleta maumivu kabla ya kunyongwa - ni jambo ambalo serikali za kistaarabu hazifanyi. Mateso hayana faida kwa yule anayeteswa (kwa wazi), kwa yeyote anayetazama (kwao inapaswa kuamsha huruma, hata hasira) au kwa mtesaji, ingawa wengine wanaweza kuhisi kwamba ni kuridhisha kwa roho ya kulipiza kisasi. Mateso

Mshahara wa dhambi siyo Mateso

yoyote ya kimwili yanayofanywa yangefanya adhabu kuwa kali zaidi kuliko tu “mshahara wa dhambi ni kifo.”

Mungu binafsi na kwa bidii kukomesha uhai wa mtenda-dhambi kungeonyesha kwamba kifo hutoka Kwake, na kwamba kifo ni sehemu ya njia Yake, kanuni Zake za serikali. Hiyo ingemaanisha kwamba Mungu alileta kifo kama suluhisho la mwisho la tatizo la dhambi. Lakini tunajua sivyo kwa sababu kifo chenyewe ni adui wa Mungu.

“Adui wa mwisho atakayeangamizwa ni kifo.” (1 Wakorintho 15:26)

Je! haingekuwa jambo la kushangaza kama adui wa mwisho ambaye angeangamizwa katika Pambano Kubwa - kifo - angeharibiwa na kitendo cha Mungu Mwenyewe kusababisha kifo? Mungu akiharibu kifo kwa kukitumia kama suluhu ya mwisho haina maana hata kidogo! Hilo lingethibitisha kifo kuwa chombo ambacho Mungu hutumia kutatua mambo. Je, kifo hakingeharibiwa kwa njia yenye matokeo zaidi (hata katika maana ya kuonyesha kwamba haikuwa lazima hapo awali) na Mungu kuonyesha kwamba kifo hakikuwa kamwe sehemu ya mpango Wake?

Matokeo ya mwisho ya dhambi ni kifo. Biblia inasema kifo kinatoka wapi:

“Halafu ile tamaa ikiisha kuchukua mimba huzaa dhambi, na ile dhambi ikiisha kukomaa huzaa mauti.” (Yakobo 1:15)

Dhambi huzaa mauti; ndio chanzo chake. Ikiwa tunasema kwamba, mwishowe, chanzo cha kifo ni Mungu, basi hiyo inamfanya Mungu kuwa nini? Fikiria kile kilichosemwa kwa Adamu na Hawa katika bustani ya Edeni:

“walakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa maana siku utakapokula matunda ya mti huo utakufa hakika.” (Mwanzo 2:17)

Je! hiyo ilikuwa tishio au onyo? Inaleta tofauti. Nikikuambia juu ya hatari kutoka kwenye kitu au mtu mwingine, hiyo ni kukupa onyo. Walakini, nikikuambia juu ya hatari inayowezekana kutoka kwangu - hilo ni tishio. Mungu

hangeweza kamwe kupata upendo na uaminifu wa viumbe Wake kwa kuwatishia kwa nguvu. “Silaha” zake ni upendo na ukweli.

Je, “Hakika mtakufa” lilikuwa ni onyo au tishio?

Mungu alikuwa ama akisema:

ukila kutoka kwenye mti huo, kutakuwa na matokeo mabaya na sitaki upate uzoefu huo (onyo).

au

ukila matunda ya mti huo nitakuua. (Husikika kuwa kali sana lakini hivyo ndivyo inavyoweza kuwa - tishio kubwa.)

Kama tunavyojua vizuri, mengi yanaweza kujifunzwa kutokana na sauti ambayo kwayo maneno yanasemwa. Kwa bahati mabaya, hatupati hilo katika kusoma Mwanzo. Lakini hebu fikiria - Mungu alikuwa ametoka tu kuwaumba Adamu na Hawa; Alifanya kila kitu kikamilifu; alipanga kila kitu kwa furaha yao. Kisha akawaambia kimsingi “fanyeni kwa njia yangu, nitiini Mimi la sivyo nitawaua” (angalau hatimaye). Je, hiyo inaonekana inafaa? Hapana! Tena, swali ni juu ya aya hii:

“Wakapanda juu ya upana wa nchi, wakaizingira kambi ya watakatifu, na mji huo uliependwa. Moto ukashuka kutoka mbinguni, ukawala.” (Ufunuo wa Yohana 20:9)

Je, ni “moto” gani unaowateketeza waovu? Tayari tumeona, katika mistari hapo juu, mara kwa mara “moto” unatumiwa kwa maana ya mfano. Katika mazingira ya Ziwa la Moto, moto unaonekana kuwa zaidi kama mateso ya dhamiri.

Bila shaka, kunaweza pia kuwa na moto wa kimwili, wa kusafisha ili kuondoa maiti na kusafisha dunia:

“Lakini siku ya Bwana itakuja kama mwivi; katika siku hiyo mbingu zitatoweka kwa mshindo mkuu, na viumbe vya asili vitaunguzwa, na kufumuliwa, na nchi na kazi zilizomo ndani yake zitateketea.” (2 Petro 3:10)

Kutoweka huku kunaweza kulinganishwa na aya hii:

“Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya; kwa maana mbingu za kwanza na nchi ya kwanza zimekwisha kupita, wala hapana bahari tena.” (Ufunuo wa Yohana 21:1)

“Siku ya Bwana” kwa kawaida huhusishwa na Ujio wa Pili, ilhali kutoweka katika mstari ulio juu ni baada ya Milenia na kutayarisha tafrija ya “mbingu mpya na nchi mpya.”

Kuna maana ambayo aya hizi

mbili zinaweza kuwekwa pamoja tunapozingatia haya:

“Lakini, wapenzi, msilisahau neno hili, kwamba kwa Bwana siku moja ni kama miaka elfu, na miaka elfu ni kama siku moja.” (2 Petro 3:8)

Kwa hiyo “siku ya Bwana” hapa inaweza kujumuisha kipindi chote cha miaka 1000, “siku” ya mwisho ya miaka 1000 ya “siku” saba za historia ya wokovu. Hii, bila shaka, inalingana na Siku ya Bwana ambayo ni siku ya mwisho ya juma halisi la siku saba.

“Kwa maana Mwana wa Adamu ndiye Bwana hata wa siku ya sabato.” (Mathayo 12:8)

Inawezekana pia kwamba hukumu katika Ujio wa Pili ni mfano wa hukumu katika mwisho wa Milenia, kama vile gharika, Sodom na Gomora, na kuanguka kwa Yerusalemu ni mfano wa Ujio wa Pili. Hivi ndivyo Biblia inavyoonekana kupendekeza katika ukweli kwamba Ufunuo 20:9 inarejelea Ujio wa Pili na hukumu ya mwisho wa miaka 1000.

Muhtasari

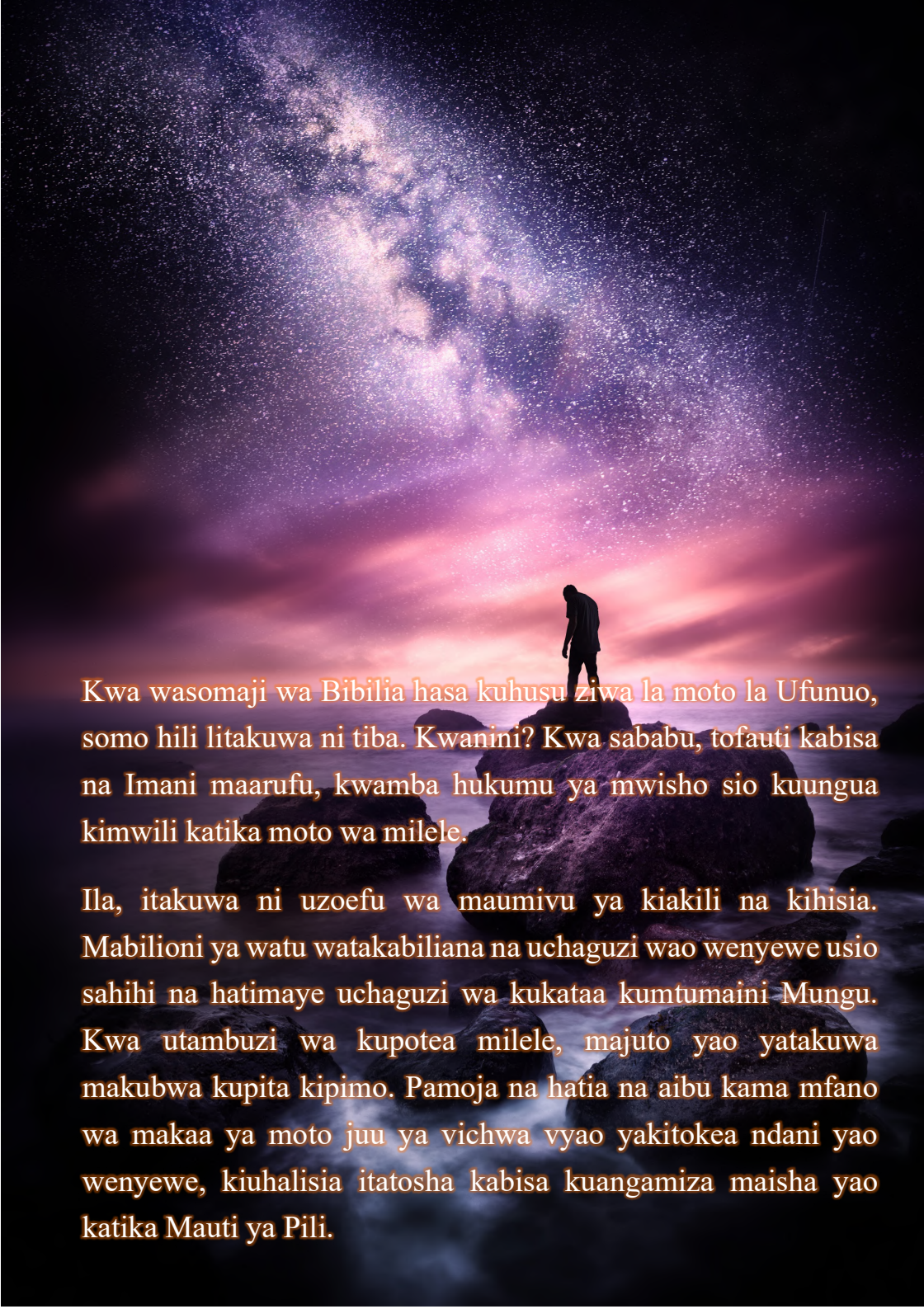
Mungu kuua kwa Mauti ya Pili kwa kuwachoma moto adui zake, mwishowe, haiendani na:

- Mungu kuua kwa Mauti ya Pili kwa kuwachoma moto adui zake, mwishowe, haiendani na:
- ukweli kwamba ni “moto kutoka katikati yako” (Ezeieli 28:18) ambao utamla Shetani.
- hali ya kifo cha Yesu - hakukuwa na moto pale kutoka mbinguni.
- kanuni ya kuvuna na kupanda - kifo ni matokeo ya uchaguzi wa mtu badala ya kitu ambacho kimefanywa na Mungu.
- dhambi inajiangamiza yenyewe. Kimsingi, Mungu anaruhusu uchaguzi wa kujiua badala ya kuua.
- Tabia ya Yesu kama inavyoonyeshwa katika Injili.
- Dai la Yesu “aliyeniona mimi amemwona Baba.” (Yohana 14:9)
- shauri la “kuwapenda adui zenu,” (Mathayo 5:44) kuwatendea mema watesi.
- Mungu anaondoa tu kinachoweza uhai (Roho wake) na hupelekea kwenye kifo. Yeye haitaji kusababisha kifo.
- mifano mingi ya matumizi ya semi za nahau ambapo Mungu alisemekana kufanya kile ambacho Aliruhusu tu, kama ilivyokuwa kwa Ayubu.
- mifano mingi ya Kibiblia ya muundo ambao Mungu alijiiondoa mwenyewe pale ambapo hakukaribishwa na shida ikatokea kutoka kwenye chanzo kingine.
- Jukumu la Mungu kama mlinzi.
- Mungu “hapendi mtu ye yote apotee” (2 Petro 3:9) - Yeye mwenyewe kuua kutakuwa ni kwenda kinyume na mapenzi yake mwenyewe.

Kwa wale walio tayari kuruhusu Biblia kujieleza yenyewe, mauti ya Pili inapata maana mpya. Kwa hakika, chanzo cha kifo hicho kinaweza kuelewika vizuri zaidi kuliko jinsi kilivyofundishwa kwa ujumla. Wengi wanaosisitiza kuelewa Kifo cha Pili kwa kutumia fasili za ulimwengu, huku wakiweza kusadikishwa kwamba Mungu ni upendo, wana hofu inayowavizia; wengine wanaelewa kwamba ikiwa hawatajirekebisha, mwishowe, Mungu atawaua. Hii inapingana na mstari wa Biblia unaosema:

“Katika pendo hamna hofu; lakini pendo lililo kamili huitupa nje hofu; kwa maana hofu ina adhabu. Mwenye hofu hakukamilishwa katika pendo.” (1 Yohana 4:18)

Natumai utafiti huu juu ya Ziwa la Moto na Kifo cha Pili utasaidia kuweka wazi baadhi ya mafumbo na mkanganyiko wa kile kinachotokea katika “upande mwingine.” Tena, ningependa kuwaelekeza wasomaji kwenye tovuti yangu <https://characterofgod.org> ambayo ina mengi zaidi ya kushiriki kuhusu tabia ya ajabu ya Mungu na kwa nini hatuna chochote cha kuogopa kutoka Kwake Aliye upendo.

Kwa wasomaji wa Biblia hasa kuhusu ziwa la moto la Ufunuo, somo hili litakuwa ni tiba. Kwanini? Kwa sababu, tofauti kabisa na Imani maarufu, kwamba hukumu ya mwisho sio kuungua kimwili katika moto wa milele.

Ila, itakuwa ni uzoefu wa maumivu ya kiakili na kihisia. Mabilioni ya watu watakabiliana na uchaguzi wao wenyewe usio sahihi na hatimaye uchaguzi wa kukataa kumtumaini Mungu. Kwa utambuzi wa kupotea milele, majuto yao yatakuwa makubwa kupita kipimo. Pamoja na hatia na aibu kama mfano wa makaa ya moto juu ya vichwa vyao yakitokea ndani yao wenyewe, kiuhalisia itatosha kabisa kuangamiza maisha yao katika Mauti ya Pili.